

Remembrances of Things Past: The Bracha of Zichronot in Mussaf for Rosh HaShana

Deena S. Rabinvich

1. **ויקרא כג, כד** דָּבַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֵאמֹר: בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ, יִהְיֶה לָּכֶם שְׁבֻתוֹן--זִכְרוֹן תְּרוּעָה, מִקְרָא-קֹדֶשׁ.
  2. **מסכת ראש השנה לד עמוד ב:** אמר רבה אמר הקב"ה אמרו לפני בראש השנה מלכיות זכרונות ושופרות מלכיות כדי שתמליכוני עליכם זכרונות כדי שיבא לפני זכרונכם לטובה ובמה בשופר.
  3. **במדבר י, י** וּבְיוֹם שִׁמְחַתְּכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם, וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם--וַיִּתְקַעְתֶּם בְּחֻצְצֹתַי עַל עֲלֵתֵיכֶם, וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם; וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן לְפָנַי אֱלֹקֵיכֶם, אֲנִי ה' אֱלֹקֵיכֶם.
  4. **מסכת ראש השנה לב עמוד א:** מנין שאומרים מלכיות תניא רבי אומר {ויקרא כ"ג, כ"ב, מ"ג} אני ה' אלקיכם ובחדש השביעי זו מלכות. רבי יוסי בר יהודה אומר אינו צריך הרי הוא אומר {במדבר י: י} והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם שאין תלמוד לומר אני ה' אלקיכם ומה תלמוד לומר אני ה' אלקיכם זה בנה אב לכל מקום שנאמר בו זכרונות יהיו מלכיות עמהן.
  5. **ספרנו על ויקרא כג, כד: זכרון תרועה** – זכרון תרועת מלך, בה יגילו במלכם, כאמרו "הרנינו לאלהים עוזנו, הריעו" (תהלים פ"א: ב'), וזה מפני היותו יושב אז על כסא דין כמו שבא בקבלה, כאמרו "תקעו בחדש שופר בכסא ליום חגנו, כי חק לישראל הוא, משפט לאלהי יעקב" (שם שם ד'). וראוי לנו לשמוח אז יותר על שהוא מלכנו, שיטה כלפי חסד, ויזכה אותנו בשפטו אותנו, כאמרו "כי ה' שופטנו, ה' מחוקקנו, ה' מלכנו, הוא יושיענו" (ישעיהו ל"ג: כ"ב).
- A remembrance of the Royal t'ruah. When jubilating toward one's king, one employs these blasts on the trumpets or shofars to demonstrate such regard for one's king. Compare Psalms 81,2 "stir up jubilation to God, our strength, raise a shout!" The expression זכרון is an allusion to the fact that on this date God sits on the throne of Justice remembering the deeds of each one of His subjects and evaluating them as a judge. This is why the Talmud in Rosh Hashanah 8 calls on us to recite verse 4 in the above mentioned chapter of Psalms which reads תקעו תְּרוּעָה בְּחֻצְצֹתַי בַּיּוֹם הַרְבֵּינִי לְאֱלֹקִים עוֹזוֹ, הַרְנִינוּ! "blow the horn on the new moon on the day the moon is veiled, on our feast day, for it is a statute for Israel a ruling of the God of Yaakov." On such days we have additional reason to rejoice in the fact that He is our King, who inclines toward leniency, and is likely to find us as possessing sufficient merit to pass this examination of the way we led our lives in the year just concluded. Isaiah expresses these sentiments in referring to God as "for the Lord is our Judge, the Lord is our lawgiver, the Lord is our King" (Isaiah 33,22)*
6. **רש"י על ויקרא כג, כד: זכרון תרועה** – זכרון פסוקי זכרון ופסוקי שופרות, לזכור לכם עקידת יצחק שקרב תחתיו איל. *THERE SHALL BE UNTO YOU] A זכרון OF SOUNDING THE CORNET – a mention (זכרון) of Biblical verses which speak of the Divine remembrance and Biblical verses which have reference to the blowing of the Shofar (a ram's horn) on the occasion of important historical events (Sifra; Rosh Hashanah 32a) that I may recall to memory (זכרון) for you the offering (lit., the "Binding") of Isaac in whose stead a ram was offered (cf. Rosh Hashanah 16a) having been caught by its horn (שופר)*
  7. **מסכת ראש השנה טז עמוד א:** אמר רבי אבהו למה תוקעין בשופר של איל אמר הקדוש ברוך הוא תקעו לפני בשופר של איל כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני.

Similarly, Rabbi Abbahu said: Why does one sound a blast with a shofar made from a ram's horn on Rosh HaShana? The Holy One, Blessed be He, said: Sound a blast before Me with a shofar made from a ram's horn, so that I will remember for you the binding of Isaac, son of Abraham, in whose stead a ram was sacrificed, and I will ascribe it to you as if you had bound yourselves before Me.

8. **משך חכמה ויקרא כג, כד**: להזכיר זכות העקדה שופר של איל, כמו שאמרו פ"ק דר"ה, והתקיעה מכניס זכות ישראל מה שנחלו מיצחק, למסור עצמם לחרפה ולמכה, ולביזה עבור שם השי"ת כי נקרא עליהם, זהו זכות עקדה, שבניו עוקדים כל תאוותיהם והרגשותיהם ושאלות החיים על מוקד אהבת השם ותורתו. והנה ידוע, כי בניי והשי"ת המה כשני אוהבים נאמנים,

9. **מסכת ברכות דף כט עמוד א**: הגי תשע דראש השנה כנגד מיי? אמר רבי יצחק דמו קרטיגנין: כנגד תשעה אזפרות שאמרה חנה בתפלתה, דאמר מר: בראש השנה נפקדה שרה, רחל ורנה.

The Gemara asks further: Corresponding to what were these nine blessings of the Rosh HaShana additional prayer instituted? Rabbi Yitzhak of Kartignin said: They correspond to the nine mentions of God's name that Hannah said in her prayer (I Samuel 2:10). The connection between Hannah's prayer and Rosh HaShana is based on what the Master said: On Rosh HaShana, Sarah, Rachel, and Hannah were remembered and the divine decree that they would conceive their sons was issued.

10. **שמואל א ב,א** ונתפלל חנה, ותיאמר, עלץ לבי בה', רמה קרני בה'; רחב פי על-אויבי, כי שמתתי בישועתך. **א ב,ב** אין-קדוש פה', כי אין בלתיך; ואין צור, פאלקיננו. **א ב,ג** אל-תרבו תדברו גבהה גבהה, יצא עתק מפיקם: כי אל דעות ה', ולא (ולו) נתננו עללות. **א ב,ד** קשת גברים, חתים; ונכשלים, אזורו חיל. **א ב,ה** שבעים בלחם נשפרו, ורעבים חדלו, עד-עקרה ילדה שבעה, ורבת בנים אמלה. **א ב,ו** ה', ממית ומחיה; מוריד שאול, ונעל. **א ב,ז** ה', מוריש ומעשיר; משפיל, אף-מרומם. **א ב,ח** מקים מעפר דל, מאשפת זרים אביון, להושיב עם-נדיבים, וכסא כבוד ינחלם: כי לה' מצקי ארך, וישת עליהם תבל. **א ב,ט** רגלי חסידו ישמר, ורשעים בחשך ידמו: כי-לא בכת, יגבר-איש. **א ב,י** ה' יחתו מריבו, עלו בשמים ירעם--ה', ידיו אפסי-ארץ; ויתן-עז למלכו, ויגרם קרן משיחו.

11. **מסכת ראש השנה פרק ד משנה ה**: סדר ברכות, אומר אבות וגבורות וקדשת השם, וכולל מלכויות עמהו, ואינו תוקע. קדשת היום, ותוקע. זכרונות, ותוקע. שופרות, ותוקע. ואומר עבודה והודאה וברכת כהנים, דברי רבי יוחנן בן נורי. אמר לו רבי עקיבא, אם אינו תוקע למלכויות, למה הוא מזכיר. אלא אומר אבות וגבורות וקדשת השם, וכולל מלכויות עם קדשת היום, ותוקע. זכרונות, ותוקע. שופרות, ותוקע. ואומר עבודה והודאה וברכת כהנים.

The order of the blessings of the additional prayer on Rosh HaShana is as follows: One recites the blessing of the Patriarchs, the blessing of God's Mighty Deeds, and the blessing of the Sanctification of God's Name, all of which are recited all year long. And one includes the blessing of Kingship, containing many biblical verses on that theme, with them, i.e., in the blessing of the Sanctification of God's Name, and he does not sound the shofar after it.

Next, one adds a special blessing for the Sanctification of the Day, and sounds the shofar after it; followed by the blessing of Remembrances, which contains many biblical verses addressing that theme, and sounds the shofar after it; and recites the blessing of Shofarot, which includes verses that mention the shofar, and sounds the shofar after it. And he then returns to the regular Amida prayer and recites the blessing of God's Service and the blessing of Thanksgiving and the Priestly Blessing. This is the statement of Rabbi Yoḥanan ben Nuri.

Rabbi Akiva said to him: If one does not sound the shofar for the blessing of Kingship, why does he mention it? Rather, the order of the blessings is as follows: One recites the blessing of the Patriarchs and that of God's Mighty Deeds and that of the Sanctification of God's Name. He subsequently includes the blessing of Kingship in the blessing of the Sanctification of the Day, and sounds the shofar. Next he recites the blessing of Remembrances, and sounds the shofar after it, and the blessing of Shofarot and sounds the shofar after it. He then recites the blessing of God's Service and the blessing of Thanksgiving and the Priestly Blessing.

12. **משנה ראש השנה פרק ד משנה ו**: אין פוחתין מעשרה מלכויות, מעשרה זכרונות, מעשרה שופרות

One does not recite fewer than ten verses in the blessing of Kingship, or fewer than ten verses in the blessing of Remembrances, or fewer than ten verses in the blessing of Shofarot

13. **מסכת ראש השנה דף לב עמוד א:** הני עשרה מלכויות כנגד מי אמר (רבי) כנגד עשרה הלולים שאמר דוד בספר תהלים הלולים טובא הוו הנך דכתיב בהו {תהלים ק"י:ג'} הללוהו בתקע שופר. רב יוסף אמר כנגד עשרת הדברות שנאמרו לו למשה בסיני ר' יוחנן אמר כנגד עשרה מאמרות שבהן נברא העולם הי נינהו ויאמר. (ויאמר) דבראשית ט' הוו בראשית נמי מאמר הוא דכתיב {תהלים ל"ג:ו'} בדבר ה' שמים נעשו.

14. **תהילים קנא, הללו-יה:** הללו-אל בקדשו; הללוהו, ברקיע עזו. **קנב,** הללוהו בגבורתיו; הללוהו, פרב גדלו. **קנג,** הללוהו, בתקע שופר; הללוהו, בנגבל וכנור. **קנד,** הללוהו, בתוף ומחול; הללוהו, במנים ועגב. **קנה,** הללוהו בצלצלי-שמע; הללוהו, בצלצלי תרועה. **קנו,** כל הנשמה, תהלל יה: הללו-יה.

15. **שמות יט, יט** ויהי קול השפף, הולף וחזק מאד; מנשה ידבר, והאלקים יעננו בקול.

16. **משנה אבות פרק ה משנה א:** בעשרה מאמרות נברא העולם.

17. **משנה אבות פרק ה משנה ג:** עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו עליו השלום ועמד בכלם, להודיע פמה חבתו של אברהם אבינו עליו השלום.

18. **משנה אבות פרק ה משנה ד:** עשרה נסים נעשו לאבותינו במצרים ועשרה על הים. עשר מכות הביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים ועשר על הים. עשרה נסיונות נסו אבותינו את המקום ברוך הוא במדבר, שנאמר (במדבר יד) וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי.

19. תורה

בראשית ח, א ויזכר אלקים, את-נח, ואת כל-החיה ואת-כל-הבהמה, אשר אתו בתבה; ויזכר אלקים רוח על-הארץ, וישכו המים. [ח, ב] ויסכרו מעינות תהום, וארבת השמים; ויכלא הגשם, מן-השמים.]

שמות ב, כד וישמע אלקים, את-נאקתם; ויזכר אלקים את-בריתו, את-אברהם את-יצחק ואת-יעקב.

ויקרא כו, מב וזכרתי, את-בריתי יעקוב; ואת את-בריתי יצחק ואת את-בריתי אברהם, אזכר--והארץ אזכר.]

20. כתובים:

קיא, ד זכר עשה, לנפלאותיו; חנון ורחום ה'.
קיא, ה טרף, נתן ליראיו; יזכר לעולם בריתו.
קומה ויזכר להם בריתו; וינחם, פרב חסדו.

21. נביאים:

ירמיהו יב, ב הלך וקראת באזני רשעים לאמר, כה אמר ה', זכרתי לך חסד נעורייך, אהבת פלולתיך--לקחתך אחרי במדבר, בארץ לא זרועה.

יחזקאל טז, ט וזכרתי אני את-בריתי אותך, בימי נעורייך; והקימותי לך, ברית עולם.

ירמיהו לא, יט הבן יקר לי אפרים, אם ילד שעשעיים--כי-מדי דברי בו, זכר אזכרנו עוד; על-פו, המו מעי לו--רחם ארחמנו, נאם-ה'.

22. **תהילים קמד, ג** ה'--מה-אדם, ותדעהו: בן-אנוש, ותחשבהו. **קמד, ד** אדם, להבל דמה; זמיו, כצל עובר.

23. **תהילים ח, ה** מה-אנוש כיתזכרנו; ובן-אדם, כי תפקדנו חו, ותחשרהו מעט, מאלקים; וכבוד והדר תעטרהו.